

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0340106 Sigdesholm

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 -områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges.

Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet.

Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Begreppsförklaringar Natura 2000

SPA - Område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde i enlighet med EU:s fågeldirektiv (2009/147/EEG).

pSCI - Område som är föreslaget av regeringen, men ännu ej antaget av EU-kommissionen.

SCI - Område som, i den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regionerna det tillhör, väsentligt bidrar till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos någon av livsmiljöerna i bilaga 1 i art- och habitatdirektivet eller någon av arterna i bilaga 2 i samma direktiv. Områden som kan bidra till att nätverket Natura 2000 blir sammanhängande och som väsentligt bidrar till bibehållandet av den biologiska mångfalden inom den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regioner (kontinental, boreal, alpin, marin östersjön och marin atlantisk) som avses.

SAC – Område av gemenskapsintresse (SCI) som av regeringen med stöd av MB (Miljöbalken) 7 kap. 28 § förklarats som särskilt bevarandeområde.

Gynnsamt bevarandetillstånd

En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

- populationsutvecklingen visar att arten på lång sikt kommer att förbli en del av sin livsmiljö
- dess naturliga utbredningsområde inte minskar och sannolikt inte heller kommer att minska
- tillräckligt mycket livsmiljö finns för att arten ska bibehållas på lång sikt.

En naturtyps bevarandestatus anses gynnsam när:

- dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker är stabila eller ökande
- de strukturer och funktioner som krävs för att livsmiljön ska bibehållas finns kvar under överskådlig framtid
- bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam.

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0340106 Sigdesholm

Kommun: Gotland

Områdets totala areal: 29,5 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2018-12-01

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-20

Markägarförhållanden: Privata

Regeringsbeslut, historik:

SPA: 1998-01-01, regeringsbeslut M97/4407/4, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01,

SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1220 - Sten- och grusvallar

1630 - Strandängar vid Östersjön

6210 - Kalkgräsmarker

6410 - Fuktängar

A045 - Vitkindad gås, *Branta leucopsis*

A132 - Skärfläcka, *Recurvirostra avosetta*

A191 - Kentsk tärna, *Sterna sandvicensis*

A193 - Fisktärna, *Sterna hirundo*

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

A195 - Småtärna, *Sterna albifrons* (nytt namn *Sternula albifrons*)

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt

tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

---Prioriterade bevarandevärden---

Inom Natura 2000-området Sigdesholm är de prioriterade bevarandevärdena områdets; Sten- och grusvallar (1220), Strandängar vid Östersjön (1630), Kalkgräsmarker (6210) samt Fuktängar (6410). Det är också prioriterat att bevara områdets förekomster av; Vitkindad gås (A045), Skärfläcka (A132), Fisktärna (A193), Silvertärna (A194) samt Småtärna (A195).

---Motivering---

Sigdesholm hyser en rik fågelfauna och utgör en viktig miljö för rastande fåglar, speciellt under vår och höst. Längs kusten återfinns stora kortbetade strandängar som är viktiga häckningslokaler för många fåglar. Området hyser en rik flora och fauna knuten till betade gräsmarker, strandängar och fuktängar.

---Prioriterade åtgärder---

Fortsatt betesbruk med hänsyn till områdets karaktär, hävdhistoria och skyddsvärden såsom vegetation och häckande och rastande fåglar. Det är prioriterat att manuellt röja bort (underhållsröjning - försiktig naturvårdsinriktad röjning) lågvuxna slån- och enbuskar för att öppna upp markskiktet och på så vis släppa in mer ljus för att bibehålla en hög artrikedom.

Beskrivning av området

På Gotlands sydöstra sida ligger Sigdesholm som är en öppen ö och ligger några hundra meter från Ronekusten söder om Ronehamn. Sigdesholm består av moränavlagringar som ligger i branta ryggar över ön. På ryggarna förekommer en stor mängd moränblock. Stränderna är långgrundna och utgörs av friska havsstrandängar. De övre delarna av ön består av flacka lågstarrängar och en del torrängar. På några ställen finns små vätar. Ön har sparsam trädvegetation. Buskskiktet ökar och består till största del av en och slån, men även hagtorn förekommer. Området beteshävdas med får och strandängarna är välhävdade. Under höst och vår utgör Sigdesholm rastplats för sträckande gäss. Betet från gässen medför att strandängarna på ön är extremt kortbetade. I havsstrandängarnas vegetation återfinns krypven, gulkämpar, trift, salttåg, strandkrypa, strandmalört och saltnarv. På övriga gräsmarker växer brubröd, krissla, kattfot, jordtistel, baktimjan, spåtistel, käringtand, hundkex, gråfibbla, liten blåklocka, gulmåra och gullviva.

Häckfågelfaunan på Sigdesholm är mycket rik. Förutom de rödlistade arter som nämns i Bilaga 2 häckar regelbundet vitkindad gås, grågås, gravand, kricka, strandskata, större strandpipare, tofsvipa, brushane, rödbena, skrattmås (550 par), gråtrut, havstrut och fisktärna. Kolonierna av fiskmås och silvertärna är troligen de största på Gotland (210 par resp. flera hundra par).

Vad kan påverka negativt

---Ingrepp---

Kraftiga ingrepp och störningar är ett hot mot områdets naturtyper och fågelliv. Framförandet av fordon i terrängen kan skada moränavlagringarna som bygger upp öns ryggar. Gödsling, kalkning eller insådd av för naturtypen främmande arter har en negativ inverkan på områdets biologiska värden.

---Utebliven eller felaktig skötsel---

Det är av stor vikt att den traditionella hävden upprätthålls. Redan en liten förändring i hävden kan leda till att känsliga arter slås ut. Vidare kan alltför kraftig röjning av buskar och träd leda till att organismer som är beroende av dessa strukturer missgynnas. Dock innebär en utebliven skötsel t.ex. i form av utebliven röjning att vissa konkurrenskraftiga arter tar över och slår ut den naturliga floran. Skötsel som avlägsnar småbiotoper, kantzoner och mosaikmiljöer och skapar

skarpa gränser mellan olika markslag påverkar området negativt.

---Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar---

Artsammansättningen i fältskiktet kan förändras till följd av luftburet kvävenedfall. Surt nedfall och andra luftburna föroreningar kan påverka både flora och fauna i området. Kalkberggrunden har dock en buffrande effekt som motverkar försurningen.

---Igenväxning---

Ett av de vanligaste hotet mot biologiska värden är igenväxning. Som en följd av att betet inte sköts på rätt sätt börjar områden att växa igen allt mer. Betesdjuren hinner antingen inte med att beta ner växtligheten tillräcklig snabbt alternativt att igenväxningsvegetationen inte anses smaklig och lämnas. Bara några centimeters växttäckning minskar solinstrålningen och kan påverka många växters förmåga att gro. Ökad igenväxning leder till ökad förnaansamling från döda växter vilket på sikt medför en näringsanrikning och tjockare jordtäckning, vilket i sin tur accelererar igenväxningen. Hävdgynnade arter missgynnas och konkurreras ut vid förändrade näringsförhållanden till följd av ökad kvävedeposition och andra luftburna föroreningar samt surt nedfall, vilket bidrar till förändrad artsammansättning och ökad igenväxning.

Vegetationssammansättningen i bottenskiktet förändras och andelen gräs, buskar och träd ökar. På Sigdesholm har igenväxningen ökat sedan den förra bevarandeplanen skrevs. Den har dock inte börjat utgöra några större hot, men om inga åtgärder tillämpas kommer igenväxningen att orsaka problem i området.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsinriktade ändamål som skötsel och förvaltning av det berörda området (7 kap. 28 a § miljöbalken).

- Områdets norra del ligger inom Riksintresse för Naturvård.

Området utgörs av en betad gräsmark som varit betesmark under lång tid. För att bevara de naturvärden som är knutna till området är det av stor vikt att den traditionella hävden upprätthålls.

---Bete---

Området skall årligen betas med får, nötkreatur och/eller hästar. Vid varje betessäsongs slut ska grässvålen vara avbetad. På torr mark skall ingen skadlig ansamling av förna och obetat gräs äga rum. På fuktig och våt mark är betet mindre smakligt och i sådana områden blir därför avbetningen mindre intensiv. Traditionellt betas området under hela betesperioden av cirka 70 tackor med lamm eller cirka 15 kvigor. Området ska nyttjas som betesmark under den tiden på året det är möjligt. Betesläppning ska normalt ske 1-5 juni. Djuren ska tas bort från betesmarken under oktober månad. Stödutfodring av djur får ske. Ingen gödsling sker i området förutom den naturliga som produceras av betesdjuren.

---Underhållsröjning---

För att underlätta betet och på så vis bibehålla öppna ytor bör viss buskvegetation röjas bort. Uppslag av träd och buskar som ratas av betesdjuren röjs bort manuellt. Åtgärdas inte tillräckligt i dagsläget.

---Underhåll av stenvast---

Stenvasten på västra delen av ön skall hållas fri från växtlighet. Denna skall ses över minst en gång per år, och vid översynen skall nedfallna stenar läggas upp och andra enklare reparationer

utföras så att stenvasten inte försvagas.

---Avmaskning av betesdjur---

Avmaskning i förebyggande syfte, så kallad strategisk avmaskning, ska undvikas. Praktisera i stället kombinationsbete med flera djurslag och rotationsbete. Avmaskningen ska skötas utanför naturbetesmarken. Medel som innehåller avermektiner får ej användas.

---Skydds jakt på räv---

Under vissa år då isen lägger sig mellan öar och det gotländska fastlandet skapas en fri passage för däggdjur att fritt beträda öarna. Ett av dessa djur kan vara räv. Om en räv kommer ut på en ö och stannar kvar där under fåglarnas häckningsperioder kan de orsaka oerhört stor skada genom predation på både ägg och ungar. Om räv upptäcks på en av de öar med hög andel häckande fågel bör åtgärd snabbt vidtas för att avlägsna räven och på så vis skydda häckande fågel.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**1220 - Sten- och grusvallar**

Areal: 0,16 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 1,6 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I Natura 2000-området Sigdesholm förekommer naturtypen Sten- och grusvallar på den ostligaste delen av ön. Vallarna är väl utvecklade, och helt öppna utan förekomst av träd och buskar.

Generell beskrivning

Sten och grusvallar förekommer i boreal och kontinental biogeografisk region. De inkluderar även fossila vallar, och förekommer alltid i direkt anslutning till stranden. Vallarna utvecklas genom att småsten avsätts vid gränsen för högvattenståndet, mer permanenta vallar uppstår när sten och grus kastas längre upp på land av stormvågor. Med tiden kan flera vallar staplas mot varandra och skapar vidsträckta markstrukturer.

Vilka förhållanden som råder för arters etablering i vallarna varierar beroende på stabilitet, mängden finfördelat material som ackumulerats mellan småstenarna, lokalt klimatförhållande, bredden på strandremsan mellan vallen och havet, och om och hur lokalen tidigare har nyttjats. Naturtypen är vanligen ohävdad, men tillåts att betas i området. Vegetationens utformning varierar beroende på hur exponerad stranden är för vind och vågor och på successionsstadium. I äldre delar kan antingen en gräs-, ljung- och risvegetation, eller en vegetation dominerad av mossor och lavar utvecklas. Närmast stranden är florans anpassad till saltstress, starka vindar och stark sol. Floran kan också variera mellan vallarna och lägre partier mellan dem vilket resulterar i zoner av bevuxna partier och nakna gruspartier. Karaktäristisk vegetation på strandvallarna på Gotland inkluderar strandvial, tulkört, en, strandkål, saltarv, strandråg, gulmåra och tall.

På Sigdesholm förekommer endast ett område med Sten- och grusvallar (1220) längs den östra kusten som sticker ut med en liten ö. Vallarna är inte höga, men påverkas ändå av vågor och vind eftersom de förekommer på öns mest utsatta plats. Gränsen till Strandängar (1630) är inte tydlig.

Bevarandemål

Arealen av Sten- och grusvallar (1220) ska vara minst 1,6 hektar.

Vallformationerna är bestående och förutsättningar finns för naturlig och fortsatt avsättning av nytt vallmaterial. Vattenkvaliteten i området är god, och den antropogena belastningen i form av utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier försumbar. Pålagring av ruttnande alger är liten. Vallarna har en tydlig zonerings av olika vegetationstyper och en för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Typiska arter och karaktärsarter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

1630 - Strandängar vid Östersjön

Areal: 6,7 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 6 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Strandängar finns längs hela Sigdesholms kust. Ängarna är välhävdade och betas kraftigt av gäss då de besöker ön för att rasta. Vidare betas hela ön av lamm, men strandängarna anses inte lika smakliga som övrig vegetation varför de ofta ratas. Gässbetet har därför en betydande roll genom att det håller naturtypen öppen.

Generell beskrivning av naturtypen

Merparten av strandängarna är eller har varit påverkade av slåtter och/eller betesdrift. Flora och fauna varierar beroende på bland annat underlag och hävdhistorik, och är oftast präglade av antingen pågående traditionell hävd eller tidigare hävd. Arter som indikerar hävdkontinuitet ska finnas. Naturtypen är i allmänhet helt öppen, men enstaka träd och buskar kan förekomma. I södra Östersjön är strandkämper en viktig indikatorart på en välhävdat miljö.

Strandhabitatet avgränsas mot havet vid medelvattenståndet. Vegetationen påverkas av naturliga faktorer som till exempel landhöjning, vattenståndsväxlingar och isskrap och är mer eller mindre tydligt zonerad. Saltrika fläckar (saltbrännor) förekommer i naturtypen, särskilt i södra delen av Östersjön där salthalten är högre. De hävdade strandängarna är viktiga för häckande vadare. Kärlväxtfloran på strandängar vid Östersjön är ofta artrik.

Mark som på grund av igenväxning, felaktig skötsel eller annan påverkan i stort sett saknar karakteristiska arter och inte kan anses gå att restaurera inom en rimlig tid bör i normalfallet inte räknas som naturtyp. Detta gäller även mark som är så starkt gödningspåverkad att kvävegynnade växter helt dominerar fältskiktet.

Bevarandemål

Arealen av Strandängar vid Östersjön (1630) ska vara minst 6 hektar.

Området hävdas årligen genom bete, företrädesvis med nöt. En tydligt hävdpräglad eller naturligt störningspräglad markvegetation förekommer. Strandängarna är öppna och saknar träd och buskar. Saltpåverkan genom mer eller mindre regelbundna översvämningar av havsvatten förekommer. Strandängen har en naturlig hydrologi. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

6210 - Kalkgräsmarker

Areal: 21,04 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 20,3 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Merparten av Sigdesholm består av kalkgräsmarker med andra naturtyper insprängda markerna. Kalkgräsmarkerna finns på alla delar av ön och utgör den störta arealen av alla naturtyper.

Generell beskrivning

Naturtypen kalkgräsmark innefattar torra till friska, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen ofta med ett rikligt inslag av örter, särskilt kalkkrävande sådana. Jordlagret är tunt och näringsfattigt och har skapats från kalkstensberggrund. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-20 % och naturtypen är mestadels helt öppen. Hävdgynnade arter ska finnas och frekvensen av igenväxningsarter som hundäxing och hundkex skall vara högst 1%. Viktiga orkidélokaler är en prioriterad undergrupp av naturtypen och hyser antingen en riklig förekomst av orkidéer, en värdefull population av minst en nationellt mindre vanlig orkidéart, eller en förekomst (oavsett storleken) av minst en orkidéart som är nationellt eller regionalt sällsynt eller mycket sällsynt.

Örtrikedomen gör kalkgräsmarkerna viktiga för många insekter, inte minst bin och fjärilar. Naturtypen kan uppträda i olika skepnader beroende på bland annat fuktighet och klimat. I sydöstra Sveriges sommartorra områden kan kalkmarkerna uppträda som olika typer av stäppartade torrängar med arter som ängshavre, brudbröd, backsmultron, backklöver, flentimotej. I vissa områden kan toppjungfrulin, fältsippa och fältvädd också vara vanliga i naturtypen. På friskare kalkmarker finns arter såsom vildlin, darrgräs och rödkämpar. Mark som på grund av igenväxning, felaktig skötsel eller annan påverkan i stort sett saknar karakteristiska arter och inte går att restaurera inom en rimlig tid bör i normalfallet inte räknas som naturtyp. Detta gäller även mark som är så starkt gödningspåverkad att kvävegynnade växter helt dominerar fältskiktet.

Bevarandemål

Arealen av Kalkgräsmark (6210) ska vara minst 20,3 hektar.

Vegetationen skall vara tydligt hävdpräglad och ha en för naturtypen naturlig artsammansättning, inklusive kalkkrävande arter. Gräsmiljön skall vara öppen och generellt inte ha mer än 20 % täckningsgrad av träd och buskar. Ett visst inslag av buskar och träd förekommer och gynnar bl.a. insektsfaunan i området.

Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

Typiska arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar. Arter som blivit klassade som invasiva och/eller negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten omfattning.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt, men kan bli icke gynnsamt om igenväxningsvegetation (en och slån) inte röjs.

6410 - Fuktängar

Areal: 1,6 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 1,9 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

På Sigdesholm finns ett antal både större och mindre områden med fuktängar. De återfinns insprängda på öns sydöstra del. Markerna hävdas årligen med betande får.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av våta gräsmarker på jordar med stort inslag av kalk, lera eller torv. Krontäckning av träd och buskar är låg, 0-30%, och inte av igenväxningskaraktär. I typen ingår både ohävdade och hävdade marker nedanför trädgränsen. Två undertyper finns: a) Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bland annat "kalkfuktängen". b) Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika, med blåtåtel, tåg- och starrarter. Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet. För upprätthållande av gynnsam bevarandestatus bör objektets hävdhistoria vara vägledande för den fortsatta skötseln. Fuktängar med lång hävdkontinuitet och hävdgynnade naturvärden är beroende av fortsatt skötsel i form av slåtter eller bete samt röjning av igenväxningsvegetation för att naturtypen skall kunna bibehålla gynnsam bevarandestatus. För vissa varianter av naturtypen krävs återkommande översvämningar.

Bevarandemål

Arealen av Fuktängar (6410) ska vara minst 1,9 hektar.

Fuktängen hävdas årligen genom bete och en tydligt hävdpräglad markvegetation förekommer. Naturtypen är känslig för utebliven eller olämplig skötsel t.ex. minskat eller upphört bete som på sikt leder till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan. Fuktängen har tillräcklig markfuktighet och en naturlig hydrologi, vilket kan innebära återkommande översvämningar. Miljön är öppen och har i normalfallet mindre än 30 % täckningsgrad av träd och buskar. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödning (förutom från betande djur). Betsdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva, och negativa indikatorarter förekommer inte heller eller i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A045 - Vitkindad gås, *Branta leucopsis*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den vitkindade gåsen häckar på små, flacka öar där den är skyddad från marklevande rovdjur. Arten fordrar stora, öppna gräsbevuxna ytor för sitt förosök, främst strandängar med kortvuxen eller kortbetad gräsvegetation. Den kräver rast- och övervintringslokaler med gott om lämplig föda (främst gräs) samt möjlighet att övernatta ute på vatten. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett område i storleksordningen någon kvadratkilometer. Arten flyttar mellan häckningsområdena i Sverige (längs kusterna upp till mellersta Norrland) och övervintringsplatserna i Holland.

I Sverige har man uppskattat antalet reproduktiva individer av vitkindad gås till omkring 8 200 med huvudförekomst på Gotland. Den sammanlagda häckningspopulationen på Öland och Gotland uppgick som mest till över 5 000 par i början av 2000-talet. Sedan dess har dock en påtaglig minskning skett och populationen uppgår numera till ca 1 200 par. Arten är inte rödlistad utan anses livskraftig. På Sigdesholm noterades 10 häckande par av vitkindad gås år 2018 vid en riktad inventering. År 2012 fanns här ca. 200 häckande par.

Vitkindad gås är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § i Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden och viloplats. Vitkindad gås räknas även som vilt och har jakttid mellan 21 augusti - 15 november på Gotland. Den kan under vissa omständigheter även orsaka skada på grödor och får i vissa fall även skyddsjagas. Förutom ovanstående restriktioner rör även följande den vitkindade gåsen:

- Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av vitkindad gås, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen).
- Vid etablering av vindkraftverk eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB krävas.
- Vitkindad gås är upptagen i bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö).
- Vitkindad gås är upptagen i appendix 2 i Bonnkonventionen (flyttande arter).
- Vitkindad gås är upptagen i AEWA (African-Eurasian Waterbird Agreement).

Bevarandemål

Vitkindad gås (A045) ska förekomma i området. Arealen av lämplig livsmiljö, strandängar (1630), ska vara minst 6 hektar. För vidare beskrivning av artens livsmiljö och hot mot denna, se bevarandemål för naturtypen Strandängar vid Östersjön (1630) samt avsnitten "Hotbild" och "Bevarandeåtgärder".

Strandängarna sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A132 - Skärfläcka, *Recurvirostra avosetta*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skärfläckan häckar sällsynt längs södra Sveriges kuster i grunda vikar och bukter längs flacka kustpartier. Arten kräver stora områden, och de bästa lokalerna omgärdas av öppna, välhävda strandängar. Boet läggs mycket nära vattenlinjen, till exempel på låglänta strandängar, i tångvallar, på låga holmar eller sandrevlar. Vanan att placera boet precis i vattenlinjen gör att häckningarna ofta misslyckas på grund av stormar och högvattenperioder under våren och försommaren. Det finns tecken från Öland på att skärfläckan föredrar att häcka vid vattensamlingar omedelbart innanför den egentliga strandlinjen, något som skulle kunna vara ett försök att minska effekterna av höga vattennivåer under botiden.

Skärfläckan hävdar revir och rör sig under häckningen inom ett område i storleksordningen 25-50 ha. Arten flyttar söderut under vintern och övervintrar i sydvästra Europa och nordvästra Afrika.

Skärfläckan är en typisk art för naturtyperna Strandängar vid Östersjön (1630) och Glasörtsstränder (1310).

Skärfläckan häckade sällsynt i södra Sverige under 1700- och 1800-talen men försvann som häckfågel i slutet av 1800-talet (sista häckningen på Gotland 1849). Arten återkoloniserade därefter landet från och med 1920-talet och återkom till Gotland 1947. Vid slutet av 1990-talet uppgick det svenska beståndet till knappt 1 400 par, med drygt 500 par på Gotland. I en riktad inventering gjord 1996-2006 registrerade man inventeringsåren 1996, 2001, 2006 och 2012, 422, 514, 193 respektive 546 häckande par. På Sigdesholm har antalet skärfläckor hållit sig på en stabil nivå. Skärfläckan är inte rödlistad utan anses som livskraftig (LC).

Skärfläckan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)). Fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parrings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Skärfläckan tillhör Statens vilt (33§ jaktförordningen (1987:905)). Exemplar som omhändertas eller påträffas döda eller dödas tillfaller Staten. Vid avverkning, etablering av vindkraftsanläggning eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ MB krävas.

Beroende på var i landet man befinner sig gäller antingen tillståndsplikt för eller förbud mot markavvattning, (MB 11:13-14 och förordningen om vattenverksamhet). Skärfläckan är upptagen i bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö). Skärfläckan är upptagen i Bonnkonventionen (flyttande arter). Skärfläckan listas i AEWA (African-Eurasian Waterbird Agreement).

Bevarandemål

Häckande par av skärfläcka (A132) ska återkommande finnas i området. Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par skall ske i området.

De strandnära områdena både på land och i vatten vid Sigdesholm håller en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål (hävden upprätthålls).

Strandängarna fortsätter att betas så att livsmiljön för skärfläckan bibehålls. Strandnära vattensamlingar bibehålls. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö

förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A191 - Kentsk tärna, *Sterna sandvicensis*

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kentsk tärna förekommer enbart längs kusterna, födan består av fisk och arten fiskar på större djup än övriga tärnarter. Kentsk tärna häckar i kolonier på låga sandiga öar längs havskusten utan högre vegetation, och samhäckar ofta med skrattmå. De vuxna fåglarna flyger långa sträckor (upp till 20-30 km från häckplatserna) för att fiska. Som hos övriga tärnarter är kolonierna instabila och kan plötsligt överges efter bara ett par år. Kentsk tärna övervintrar längs Afrikas västkust.

I Sverige häckar kentsk tärna främst runt landets södra kuster, från Skåne upp till Bohuslän på västkusten och Gotland på ostkusten. Arten har minskat kraftigt från ca 1 100 par 1975 till ca 400 par år 2000. 2010 beräknades den genomsnittliga populationsstorleken till 460 par, ganska jämnt fördelade mellan Skåne, Blekinge, Halland och Gotland. På Sigdesholm häckande 16 par av Kentsk tärna år 2012. I Europa har arten sin huvudsakliga utbredning i Storbritannien, Frankrike, Nederländerna, Tyskland och Danmark. I Sverige är kentsk tärna rödlistad som sårbar (VU).

Kentsk tärna är extremt känslig för störningar, och mänskliga aktiviteter på och i närheten av fåglarnas häckningsplatser utgör därmed ett allvarligt hot (ett enda besök av en människa under häckningen kan få en hel koloni att överge sina bon). Den ombytlighet som finns vad gäller häckplatser kan bero på störning under häcksäsongen, och det är därför angeläget att inte bara skydda befintliga kolonier utan även lämpliga häckplatser som för tillfället inte är bebodda. Skydd av skrattmåskolonier är här viktigt eftersom flera arter av tärnor är knutna till sådana. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Rovdjur, i synnerhet mink och räva, kan lokalt utgöra ett hot mot häckningskolonier, liksom minskad födotillgång och igenväxning. Spridning och ackumulering av miljögifter påverkar häckningsutfallet negativt.

Kentsk tärna är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parrings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av kentsk tärna, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen). Vid avverkning, etablering av vindkraftsanläggning eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB krävas. Beroende på var i landet man befinner sig gäller antingen tillståndsplikt för eller förbud mot markavvattning, (MB 11:13-14 och förordningen om vattenverksamhet). Kentsk tärna är upptagen i bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö). Kentsk tärna är upptagen i bilaga 2, Bonnkonventionen (flyttande arter). Kentsk tärna listas i AEWA (African-Eurasian Waterbird Agreement).

Bevarandemål

Häckande par av kentsk tärna (A191) ska återkommande finnas i området. Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par (utöver artens naturliga byten av koloniområde) skall ske i området.

Då arten födosöker över stora områden bör havsområdena både i och utanför Natura 2000-området hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål.

Ingen störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer. Ingen störning i form av ex. båttrafik förekommer under häckningsperioden. Inga vindkraftverk förekommer i närheten av häckningsplatsen.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A193 - Fisktärna, *Sterna hirundo*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan förekommer både vid inlandsvatten och vid havet där den lever av småfisk, blötdjur och insekter. Den häckar solitärt eller i mindre kolonier, och samhäckar ofta med silvertärna och skrattmå. Som hos övriga tärnararter är kolonierna instabila och lämpliga häckningsplatser kan till synes helt utan anledning överges från ett år till ett annat. En viss lokal och regional omfördelning får därmed anses vara en naturlig del i fisktärnans beståndsdynamik. Fisktärnan är en långflyttare där de nordiska fåglarna huvudsakligen övervintrar längs kuststräckan mellan Västafrika och Godahoppsudden. Under häckningen födosöker fisktärnorna inom ett område i storleksordningen 1-5 kvadratkilometer.

I Sverige häckar fisktärnan i samtliga svenska landskap och det svenska beståndet beräknades till 20 000-25 000 par omkring år 2005. Beståndsutvecklingen har varit svårtolkad och uppgifterna från olika håll har delvis varit motsägande. Resultat från Svenska häckfågeltaxeringen tyder på att beståndet är mindre idag än under senare delen av 1970-talet och början av 1980-talet, men mellanårsvariationerna i materialet är stora. Populationen anses i nuläget, efter några decenniers långsam ökning, hålla sig till en stabil trend. I Sverige är fisktärnan inte rödlistad, men på global nivå har arten sett en statistiskt signifikant minskning. Fisktärnans häckningsekologi, vilken innebär plötsligt byte av häckningslokal, gör det svårt att avgöra huruvida eventuell avsaknad av häckande fisktärna tyder på naturlig frånvaro eller försämrade bevarandestatus. Under riktade inventeringar 2018 noterades ett 20-tal häckande fisktärnor på Sigdesholm.

Vid fåglarnas häckning kan båttrafik och friluftsliv medföra stora störningar. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Rovdjur, i synnerhet mink och räv, kan lokalt utgöra ett hot mot häckningskolonier. Spridning och ackumulering av miljögifter påverkar häckningsutfallet negativt.

Fisktärnan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parrings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av fisktärna, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen). Vid avverkning, etablering av vindkraftsanläggning eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB krävas. Beroende på var i landet man befinner sig gäller antingen tillståndsplikt för eller förbud mot markavvattning, (MB 11:13-14 och förordningen om vattenverksamhet). Fisktärnan är upptagen i bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö). Fisktärnan är upptagen i AEWA (African Eurasian Waterbird Agreement).

Bevarandemål

På Sigdesholm ska det återkommande finnas häckande par av Fisktärna (A193). Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par (utöver artens naturliga byten av koloniområde) skall ske i området.

Då fisktärnan födosöker över stora områden bör havsområdena både i och utanför Ålarve naturreservat hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra

strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

I Sverige häckar silvertärna i samtliga svenska landskap och det svenska beståndet beräknades till 20 000-25 000 par omkring år 2005. Sedan mitten av 1970-talet har silvertärnan ökat i antal i Östersjöområdet, men lokalt har arten försvunnit till följd av minkens expansion. Populationen silvertärnor på Gotland uppskattades år 2005 till 2 500 par. Silvertärnan häckar solitärt eller kolonivis. I Sverige överstiger koloniernas storlek sällan 25 par, men det förekommer. Vid boplatserna är silvertärnan mycket aggressiv, vilket andra arter (änder och vadare) utnyttjar. På Sigdesholm noterades flera hundra silvertärnor vid en inventering år 2018. Silvertärna är inte rödlistad i Sverige, men globalt har arten minskat.

Vid fåglarnas häckning kan båttrafik och friluftsliv medföra stora störningar. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Rovdjur, i synnerhet mink och räva, kan lokalt utgöra ett hot mot häckningskolonier. Spridning och ackumulering av miljögifter påverkar häckningsutfallet negativt.

Silvertärnan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av silvertärna, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen). Vid avverkning, etablering av vindkraftsanläggning eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB krävas. Beroende på var i landet man befinner sig gäller antingen tillståndsplikt för eller förbud mot markavvattning, (MB 11:13-14 och förordningen om vattenverksamhet). Silvertärnan är upptagen i bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö). Silvertärnan är upptagen i AEWA (African-Eurasian Waterbird Agreement).

Bevarandemål

På Sigdesholm ska det återkommande finnas häckande par av Silvertärna (A194). Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par (utöver artens naturliga byten av koloniområde) skall ske i området.

Då silvertärnan födosöker över stora områden bör havsområdena både i och utanför Sigdesholm hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A195 - Småtärna, *Sterna albifrons*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärnan förekommer på långgrunda stränder längs kusten där den lever av småfisk och kräftdjur. Arten är strikt bunden till långgrunda strandområden och jagar i regel patrullerande utanför strandlinjen. Småtärnan häckar på kala sandstränder, på låga sand- eller grusrevlar och på industri- och utfyllnadsmark vid kusten, och tillgång på lämpliga häckningsplatser är av allt att döma en begränsande faktor. Under häckningen kan födosökningen utsträckas åtskilliga km bort från boplatser. Arten är en långflyttare som övervintrar längs Afrikas västkust.

I Sverige häckar småtärnan sällsynt i Skåne, Öland, Gotland, på Västkusten och längst norrut i Bottenviken. Beståndet av häckande par är ca 500, antalet individer har ökat de senaste 30 åren men beståndet varierar en del mellan olika år och vissa omfördelningar mellan kolonierna sker. Arten är rödlistad och klassad som sårbar (VU).

Vid fåglarnas häckning utgör störningar från badturism, friluftsliv och sportfiske ett stort hot, främst genom att fåglarna tvingas bort från de bästa häckningsplatserna och ut i sekundära miljöer med resultatet att många häckningar misslyckas. Expansionen av gråtrut längs kusterna har lokalt lett till att småtärnan trängts undan från sina häckningsplatser. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Småtärnan är relativt långlivad vilket också gör den extra känslig för miljögifter som påverkar häckningsutfallet negativt.

Småtärnan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Artskyddsförordningen (1998:179) förbjuder import, export och försäljning av levande och döda exemplar av småtärna, samt förvaring av levande exemplar. (Vissa undantagsregler finns angivna i artskyddsförordningen). Vid avverkning, etablering av vindkraftsanläggning eller annan form av exploatering kan tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB krävas. Beroende på var i landet man befinner sig gäller antingen tillståndsplikt för eller förbud mot markavvattning, (MB 11:13-14 och förordningen om vattenverksamhet). Småtärnan är upptagen i Bilaga II (strängt skyddade djurarter) i Bernkonventionen (konvention om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö). Småtärnan är upptagen i bilaga 2 i Bonnkonventionen (flyttande arter). Småtärnan är upptagen i AEWA (African-Eurasian Waterbird Agreement).

Bevarandemål

På Sigdesholm ska det återkommande finnas häckande par av Småtärna (A195). Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par skall ske i området.

Då småtärnan födosöker över stora områden bör havsområdena både på och utanför Sigdesholm hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

Dokumentation

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, Uppsala.
- ArtDatabanken. 2018. *Bombus muscorum* Mosshumla.
<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/102702>. [2018-09-12].
- Cederberg, B. & Löfroth, M. (red.) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. – ArtDatabanken.
- Ekstam, U. & Forshed, N. 1996. Äldre fodermarker.
- Jordbruksverket 2002. Metodhandledning Inventering av värdefulla Ängs- och Betesmarker. Version 1.2
- Kautsky, H. In prep. Inventeringsmetod för marina bottnar inom Östersjöns utsjöbankar.
- Larsson, K. 2018. Sammanställning av inventeringar av häckande kust- och sjöfåglar på öar längs Gotlands ostkust samt på Västergarns utholme.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 1992. Ängs- och hagmarker på Gotland. Del 4.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Sigdesholm SE0340106.
- Länsstyrelsen i Östergötland. 2001. Standardisering av metodik för övervakning av rödlistade kärlväxter. Miljövårdsenheten, rapport 2001:19.
- Naturvårdsverket. 1978. Biologiska inventeringsnormer, BIN, Fåglar. Punkt-linjekartering.
- Naturvårdsverket. 1997. Handbok Miljöövervakning. Hydrografi och närsalter .
- Naturvårdsverket. 1998. Handbok Miljöövervakning. Inventering av häckande kustfåglar.
- Naturvårdsverket. 1999. Kust och hav. Bedömningsgrunder för miljökvalitet.
- Naturvårdsverket. 2001. Handbok Miljöövervakning. Siktdjup.
- Naturvårdsverket. 2002. Handbok miljöövervakning. Spillningslevande bladhorningar.
- Naturvårdsverket. 2003. Handbok för Natura 2000.
- Naturvårdsverket. 2003. Handbok miljöövervakning. Dagaktiva fjärilar.
- Naturvårdsverket. 2003. Natura 2000 Art- och naturtypsvisa vägledning: Fåglar 1, Fåglar 2 och Fåglar 3.
- Naturvårdsverket. In prep. Handbok Miljöövervakning. Vegetationsklädda bottnar, ostkust.
- SGU. 2003. Förekomst och utbredning av sandbankar, berg och hårbottnar inom svenskt territorialvatten och svensk ekonomisk zon.
- SMHI. 1994. Svenskt Vattendirektivs havsområdesregister.
- Svensson, S. 1999. Svensk fågelatlas. Stockholm: Sveriges ornitologiska förening.

Lagtexter

- Art- och habitatdirektivet, Rådets Direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007.
- Fågeldirektivet, Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds, svensk översättning.
- 7 kap. 27-29 §§ Miljöbalken (1998:808).

Bilagor

- Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området Sigdesholm.
- Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Sigdesholm.

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området Sigdesholm

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Sigdesholm

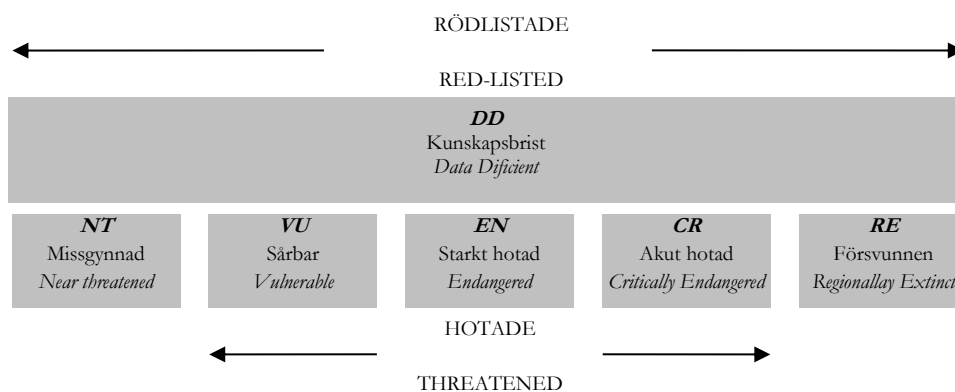
Denna lista innehåller data som hämtats från Artportalen 2018-11-13 (<https://www.artportalen.se/>). Det kan finnas rödlistade arter i området som nämns men inte återfinns här, detta beror då på att de inte har rapporterats i Artportalen från området.

Kärlväxter

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Bupleurum tenuissimum</i>	Strandnål	NT

Fåglar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Alauda arvensis</i>	Sånglärka	NT
<i>Anthus pratensis</i>	Ängspiplärka	NT
<i>Arenaria interpres</i>	Roskarl	VU
<i>Aythya ferina</i>	Brunand	VU
<i>Falco peregrinus</i>	Pilgrimsfalk	NT
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Havsörn	NT
<i>Hydroprogne caspia</i>	Skräntärna	NT
<i>Larus argentatus</i>	Gråtrut	VU
<i>Larus fuscus</i>	Silltrut	NT
<i>Melanitta fusca</i>	Svärta	NT
<i>Numenius arquata</i>	Storspov	NT
<i>Somateria mollissima</i>	Ejder	VU
<i>Sternula albifrons</i>	Småtärna	VU
<i>Sturnus vulgaris</i>	Stare	VU
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	Kentsk tärna	VU

Aktuella arters hotkategorier enligt den svenska rödlistan 2015.